

NATIONALE KAMER VAN NOTARISSEN

Reglement voor het toezicht op de boekhouding

*Aangenomen door de algemene vergadering van de Nationale Kamer van notarissen
op 29 januari 2002*

Goedgekeurd bij K.B. van 9 maart 2003 (B.S. 1 april 2003)

TITEL I : Algemene bepalingen

Artikel 1: Voorwerp

Dit reglement wordt uitgevaardigd in toepassing van artikelen 91, alinea 1, 1° en 76, 5° van de wet van 25 ventôse jaar XI op het notarisambt, zoals voor de laatste maal gewijzigd door de wetten van 4 mei 1999. Het stelt de algemene regels vast met betrekking tot het toezicht op de notariële boekhouding en de wijze waarop zij dienen toegepast te worden.

Dit reglement is van toepassing op de notarissen die hun beroep uitoefenen hetzij als natuurlijke persoon hetzij binnen een vennootschap.

Artikel 2: Definities

Voor de toepassing van huidig reglement, wordt bedoeld met :

1° de wet op het notarisambt : de wet van 25 ventôse jaar XI op het notarisambt, zoals voor de laatste maal gewijzigd door de wetten van 4 mei 1999;

2° het koninklijk besluit van 10 januari 2002: het koninklijk besluit van 10 januari 2002 betreffende het beheer van de door een notaris ontvangen sommen, effecten en geldswaardige papieren aan toonder en betreffende het toezicht op de boekhouding van de notarissen;

3° de Nationale Kamer : de Nationale Kamer van notarissen, zoals bedoeld door artikel 90 en volgende van de wet op het notarisambt;

4° de Kamer van notarissen : de Kamer van notarissen, zoals bedoeld in Afdeling II van Titel III van de wet op het notarisambt;

5° de notaris : de notaris die het ambt als natuurlijke persoon of binnen een vennootschap uitoefent, hetzij als titularis, hetzij als geassocieerde notaris, hetzij als plaatsvervanger;

6° de commissie van toezicht : de commissie van toezicht op de boekhouding van de notarissen, zoals bedoeld in hoofdstuk III van het Koninklijk besluit van 10 januari 2002;

7° de vennootschap : alle vennootschappen voorzien in artikel 50 en volgende van de wet op het notarisambt;

8° de professionele rekeningen : alle rekeningen, met inbegrip van de rubriekrekeningen, geopend met het oog op de uitoefening van het ambt bij een kredietinstelling zoals bedoeld door de wet van 22 maart 1993 met betrekking tot de statuten en het toezicht der kredietinstellingen;

9° de rubriekrekeningen : de rekeningen bedoeld in artikelen 34, tweede lid, en 34 *bis* van de wet op het notarisambt;

10° de deskundige : de bedrijfsrevisor of extern-accountant belast met de controle van een boekhouding overeenkomstig artikelen 12 en volgende van het koninklijk besluit van 10 januari 2002;

11° het reglement voor de organisatie van de boekhouding : het reglement voor de organisatie van de boekhouding van de notarissen, op 9 oktober 2001 goedgekeurd door de algemene vergadering van de Nationale Kamer van notarissen.

TITEL II : Organisatie van het toezicht op de boekhouding

Hoofdstuk I : Principes

Artikel 3 : Controle op basis van de boekhoudstukken

De controle van de boekhouding van de notarissen geschiedt volgens de regels bepaald door het koninklijk besluit van 10 januari 2002, op basis van de boekhoudstukken vermeld in artikel 6 van het reglement voor de organisatie van de boekhouding, en van de aan dat reglement gehechte documenten.

Artikel 4 : Aanvullende inlichtingen en documenten

§ 1. Bij elke controle kan de deskundige de voorlegging eisen van alle boekhoudstukken of andere documenten die hem moeten toelaten zijn opdracht te volbrengen zoals bedoeld in artikel 15 van het koninklijk besluit van 10 januari 2002.

In het kader van de controle zoals bedoeld in artikel 21 van hetzelfde koninklijk besluit dient de notaris aan de deskundige alle bijkomende inlichtingen en documenten te verschaffen die deze laatste onontbeerlijk acht voor de uitoefening van zijn opdracht.

In geval van weigering of gebrek aan medewerking van de notaris, zal de deskundige binnen vier werkdagen de Voorzitter van de commissie van toezicht hiervan op de hoogte brengen, die op zijn beurt, in voorkomend geval, de syndicus van de Kamer van notarissen op de hoogte zal brengen.

§ 2. De leden van de commissie van toezicht, die overeenkomstig artikel 16 van het koninklijk besluit van 10 januari 2002 aangewezen werden, kunnen, binnen het kader van hun opdracht, de voorlegging eisen van alle boekhoudstukken of andere documenten die hen moeten toelaten hun opdracht te volbrengen zoals bedoeld in artikel 18 van voormeld koninklijk besluit.

In geval van weigering of gebrek aan medewerking van de notaris, zullen zij binnen vier werkdagen de Voorzitter van de commissie van toezicht hiervan op de hoogte brengen, die op zijn beurt, in voorkomend geval, de syndicus van de Kamer van notarissen op de hoogte zal brengen.

Hoofdstuk II : Procedure voor de controles

Artikel 5 : Vaststelling van datums

§ 1. De Voorzitter van de commissie van toezicht of het door hem afgevaardigd lid van de commissie, zal aan de notaris schriftelijk de datum meedelen waarop de boekhoudkundige toestand van het kantoor dient afgesloten te worden voor de volgende controle, zo voor een controle op basis van documenten als voor een controle op het kantoor van de notaris.

Binnen vijftien dagen na ontvangst van dit geschrift, zal de notaris aan de Voorzitter van de commissie van toezicht de documenten verzenden, bedoeld in artikel 17 van het reglement voor de organisatie van de boekhouding, alsmede de attesten voorzien in het formulier waarvan het model gehecht is aan dit reglement. Het 4de en het 5de lid van gezegd artikel 17 zijn van toepassing.

§ 2. In voorkomend geval, wordt vervolgens de datum van een controle op het kantoor aan de betrokken notaris meegedeeld door de Voorzitter van de commissie van toezicht of het door

hem afgevaardigd lid van de commissie. In geval van gemotiveerde verhindering kan de notaris vragen dat de controle op een andere datum zou plaatsgrijpen.

Artikel 6 : Verplichte vermeldingen

§ 1. Wanneer de controle uitgevoerd wordt op basis van de documenten et attesten bedoeld in artikel 3 van dit reglement, worden deze door de deskundige geparafeerd en getekend.

§ 2. Wanneer de controle op het kantoor wordt uitgevoerd, moet de datum van de controle vermeld worden op elk van de documenten en formulieren.

Artikel 7 : Controle van de toepassing van de regels inzake het Notarieel Fonds

De leden van de commissie van toezicht, die overeenkomstig artikel 16 van het koninklijk besluit van 10 januari 2002 aangewezen werden, moeten, indien ze hierom verzocht worden door de Voorzitter van de commissie van toezicht, nagaan of de notaris de regels inzake het Notarieel Fonds , opgericht door artikel 117 van de wet op het notarisambt, nageleefd heeft.

Hun bevindingen worden door hen op een formulier *ad hoc*, dat door het directiecomité van de Nationale Kamer opgemaakt wordt, opgetekend. De Voorzitter van de commissie van toezicht zendt dit formulier aan het Notarieel Fonds over.

Hoofdstuk III : De driemaandelijke opgaven van de boekhoudkundige toestand

Artikel 8 : Nazicht

De driemaandelijke opgaven van de boekhoudkundige toestand, bedoeld in artikel 17 van het reglement voor de organisatie van de boekhouding, worden nagezien door één of meer leden van de commissie van toezicht, die hiertoe door de Voorzitter van gezegde commissie aangewezen worden.

Hoofdstuk IV : Controles bij overdracht van een kantoor

Artikel 9 : Controle vóór de overdracht van een kantoor

Wanneer, overeenkomstig artikel 55, § 3, c) van de wet op het notarisambt, het bedrag van de vergoeding voor de overname van een notariskantoor moet worden bepaald, vindt er een bijkomende controle van de boekhouding plaats, al naar gelang het geval :

1° binnen de maand na het overlijden, de afzetting of de vernietiging van de benoeming tot notaris;

2° tijdens de tweede maand die voorafgaat aan de datum waarop de notaris als ontslagnemend beschouwd wordt ingevolge de bepalingen van artikel 2, eerste lid, van de wet op het notarisambt;

3° binnen de maand nadat de Kamer van notarissen in kennis werd gesteld van het voornemen van de notaris zijn ontslag in te dienen in het geval bedoeld in artikel 2, tweede lid, van de wet op het notarisambt.

Deze bijkomende controle vindt echter niet plaats indien de jaarlijkse controle voorzien in artikel 20 van het koninklijk besluit van 10 januari 2002, heeft plaatsgevonden :

1° binnen de drie maanden die het overlijden, de afzetting of de vernietiging van de benoeming tot notaris voorafgaan;

2° tijdens de vijfde, vierde of derde maand voorafgaand aan de datum waarop de notaris als ontslagnemend wordt beschouwd overeenkomstig de bepalingen van artikel 2, eerste lid, van de wet op het notarisambt.

3° binnen de drie maanden die de datum voorafgaan waarop de Kamer van notarissen in kennis werd gesteld van het voornemen van de notaris zijn ontslag in te dienen in het geval voorzien in artikel 2, tweede lid, van de wet op het notarisambt.

Artikel 10 : Controle na de eedaflegging van de opvolger van een vervangen notaris

§ 1. In de gevallen dat een notaris-titularis vervangen wordt, vindt een bijkomende controle van de boekhouding van de overdrager plaats binnen een termijn van één maand volgend op de eedaflegging van de overnemer.

Deze bijkomende controle vindt echter niet plaats indien de jaarlijkse controle bedoeld door artikel 20 van het koninklijk besluit van 10 januari 2002 heeft plaatsgevonden binnen de drie maanden voorafgaand aan de eedaflegging van de overnemer.

§ 2. Elke betaling gedaan door of voor rekening van de overnemer en die betrekking heeft op de vergoeding bedoeld in artikel 55, § 3, c), van de wet op het notarisambt, moet gedaan worden op een bijzondere rekening op naam van de overdrager geopend bij een instelling bedoeld in artikel 3, tweede lid, eerste streepje van het koninklijk besluit van 10 januari 2002, aangeduid door de overdrager.

De overnemer moet van deze instelling bekomen dat zij er zich toe verbindt de Kamer van notarissen van het rechtsgebied waarin het kantoor gevestigd is schriftelijk te verwittigen bij elke betaling.

De instelling kan het tegoed van die rekening slechts ter beschikking stellen van de titularis ervan na voorlegging van een geschreven toestemming om de gelden geheel of gedeeltelijk vrij te geven, afgeleverd door de Kamer van notarissen van het rechtsgebied waarin het kantoor gevestigd is.

De Kamer van notarissen zal toestemming tot volledige vrijgave van de gelden slechts geven nadat zij door de overdrager in het bezit werd gesteld van het certificaat bedoeld in artikel 442*bis* van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992 en nadat zij zich ervan verzekerd heeft, bij middel van een controle van de boekhouding van de overdrager, zoals voorzien in § 1, dat alle eisbare sommen die door de overdrager of door het kantoor verschuldigd zijn, betaald werden:

- aan de cliënten van het kantoor;
- aan de schuldeisers van het kantoor;
- aan de bevoegde overheid uit hoofde van de hypotheek- of registratierechten met betrekking tot akten verleden door of voor rekening van de overdrager;
- aan de bevoegde overheid uit hoofde van alle belastingen (zoals bv. BTW) verschuldigd als gevolg van de beroepsactiviteit;
- aan de Belgische Staat uit hoofde van bedrijfsvoorheffing afgehouden op lonen;
- aan de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid zowel in hoofde van de overdrager als van zijn werknemers.

TITEL III : Eindbepalingen

Artikel 11 : Aanpassing van de modeldocumenten

Het directiecomité van de Nationale Kamer kan, ingeval van noodzakelijkheid, wijzigingen aanbrengen aan de modeldocumenten inzake het toezicht op de boekhouding.

Artikel 12 : Inwerkingtreding

Dit reglement treedt in werking op dezelfde dag als het koninklijk besluit van 10 januari 2002.

Nota : Voormeld koninklijk besluit is in werking getreden op 12 januari 2002